

Hoe gaan de afschalingen in de landen om Nederland heen?

In dit document, afkomstig van het ministerie van Buitenlandse Zaken, wordt een overzicht gegeven van de stand van zaken in een aantal Europese landen met betrekking tot het afschalen van de tijdelijke maatregelen genomen in verband met COVID-19. Het document is samengesteld op basis van informatie die verkregen werd van Nederlandse ambassades in de betreffende landen. Er wordt in het document ingegaan op de gevolgen, de knelpunten en de terugdraaiingen bij afschaling.

Algemeen beeld

Vrijwel alle Europese hebben intussen enige ervaring met (de gevolgen van) het afschalen van hun maatregelen. Daarbij volgen zij veelal een gefaseerde aanpak die vergelijkbaar is met NL.

In vrijwel alle landen zijn de **eerste ervaringen met het versoepelen van maatregelen positief**. De versoepelingen in oa. BEL, DEN, OOS, LUX, DUI, SPA en ZWI leiden niet tot meer besmettingen. Na DEN, **heropende ook ZWI afgelopen week het tertiair onderwijs**. Al wordt er wel voorzichtigheid betracht in het verder afschalen van de maatregelen en wordt benadrukt dat het herintroduceren van stringenter maatregelen nog steeds tot de mogelijkheden behoort. Hier lijkt tot dusver nog geen aanleiding toe te zijn. Grote evenementen blijven tot minimaal eind augustus vrijwel overal verboden.

Over het algemeen **verloopt de naleving van maatregelen** goed, al draagt het mooie weer bij aan grotere drukte in parken en natuurgebieden en worden deze gebieden soms, op last van de politie, gesloten. Ook ontstaat er net als in Nederland in enkele landen debat n.a.v. demonstraties.

Steeds meer landen laten de **inreisrestricties** verder los. De snelheid waarmee dit gebeurt verschilt. Verschillende landen openen in juni de grenzen voor (een select groepje) andere landen, met name buurlanden. Een aantal landen, waaronder FRA geeft aan voorstander te zijn van Europees gecoördineerde opening van de Europese binnengrenzen (na 15 juni).

Land	Afschalingen	Gevolgen	Knelpunten	Terugdraaiingen
België	<p>Fase 1A + 1B: (04/05): herstart bedrijven, herstart reguliere zorg, normale dienstregeling OV mét verplichting mondkapjes, sporten in buitenlucht met +2 personen. Ook alle winkels open onder dezelfde voorwaarden als de essentiële winkels.</p> <p>In fases 2 (18/05) en 3 (08/05) gaan vervolgens ook geleidelijk de scholen weer open en kunnen ook contactberoepen weer aan de slag, en heropenen dierentuinen en musea. Ook heropenen de grenzen met NL voor familiebezoek.</p> <p>Fase 3 (08/06): horeca, sport, culturele activiteiten, binnenlands toerisme hervat, alsmede sociaal contact tot 10pp. per week.</p> <p>Per 15 juni zal België alle reizen vanuit de EU weer toestaan, inclusief VK.</p>	<p>Vooralsnog geen negatieve effecten van versoepelingen waarneembaar, en het aantal ziekenhuisopnames blijft dalen. Het geschatte effectieve reproductiegetal (Rt), berekend over periode 29/05 tot 04/06, is 0,81 (voorheen 0,86).</p>	<p>Drukte bij mooi weer. Toename grensverkeer door afname politiecontroles, terwijl niet-essentiële verplaatsingen nog steeds verboden zijn (behalve familiebezoek). Daarnaast politiek debat over de gevolgen van demonstraties in Antwerpen en Brussel.</p>	<p>Geen terugdraaiingen voorzien, maar reëel scenario. De Nationale Veiligheidsraad communiceert hierop voorbereid te zijn.</p>

Land	Afschalingen	Gevolgen	Knelpunten	Terugdraaiingen
Denemarken	<p>Fase 1 (13 t/m 27/05): Denemarken herstorte de reguliere zorg en het OV weer op. Ook heropenden dagopvang en basisscholen. Op 20 april herstartten contactberoepen en op 27/4 ook de rechtbanken. Sindsdien is er een gefaseerde aanpak.</p> <p>Fase 2 (11/05): Grote winkelcentra, professionele sportwedstrijden, buiten sporten. Sinds 18/05 ook o.a. cafés, restaurants, scholen 12 – 16 jaar heropend. Alles onder voorwaarden van afstand houden en max 10 mensen tegelijk bijeen.</p> <p>Uitbreiding fase 2 (27/05): heropening culturele instellingen en activiteiten, theaters, dierentuinen, pretparken en zomeractiviteiten kinderen, onderzoeksactiviteiten, universiteiten en hogescholen, volwassenonderwijs, taalscholen en publieke sector waarvoor fysieke aanwezigheid vereist is (behalve in regio Hoofdstad en Sjælland).</p> <p>Fase 3 (08/06): max. samenschooling tot 50pers., herstart van binnensporten en indoor vrijetijdsvoorzieningen zoals zwembaden en sportscholen.</p> <p>Vanaf 15 juni zijn toeristen uit Duitsland, Noorwegen en IJsland weer welkom.</p> <p>Fase 4 (01/08): Heropening discotheken, nachtleven, zwembaden, sportscholen.</p>	<p>Als gevolg van fase 1 steeg R van 0,6 naar 0,9. Tussen 22-24/04 april was het rond 1, daarna gedaald naar 0,6 op 22/05. SSI (tegenhanger RIVM) meldt dat R na heropening in fase 2 naar verwachting rond 1 juni oploopt tot ongeveer 1 – 1,27.</p>	<p>Geen grote operationele knelpunten.</p>	<p>Nog geen wijzigingen of terugdraaien afschalingsplannen.</p>

Land	Afschalingen	Gevolgen	Knelpunten	Terugdraaiingen
Duitsland	<p>Het grootste deel van het publieke leven in DUI is weer open waarbij het land kiest voor een model dat sterk gedreven wordt door regionale omstandigheden. Deelstaten gaan zelf over o.a. openstelling zalen voor culturele manifestaties, universiteiten, kinderopvang, muziekscholen, clubs en discotheken, fitnessstudio's etc.</p> <p>Enkele landelijke maatregelen zijn het weer toelaten van buitensport en herstarten van de Bundesliga, alsmede een verbod op grote evenementen t/m 31/08. De scholen gaan stapsgewijs weer open en verpleeghuizen laten een vaste bezoeker toe.</p> <p>Mondkapjes daarbij verplicht in OV, horeca, winkels bezoek contactberoepen en ook als je bijvoorbeeld een restaurant binnenloopt.</p>	<p>Op dit moment een lichte verhoging van de R-waarde, deze staat nu > 1 – mogelijk als gevolg al het zeer lage aantal besmettingen. Volgens Duitse wetenschappers zou een waarde van 0,75 het beste zijn voor de economie. Er zijn lokale beperkte verhogingen van de infectiecijfers te zien.</p>	<p>Geen grote operationele knelpunten.</p>	<p>Nog geen sprake van, maar bij meer dan 50 nieuwe infecties per 100.000 inwoners moet iedere stad of regio (KREIS) in de afgelopen 7 dagen moet teruggevallen worden op een bestrijdingsconcept.</p>
Frankrijk	<p>FRA is per 11/05 heel voorzichtig begonnen met versoepelingen van de strenge lockdown, afhankelijk van het aantal besmettingen in een regio.</p> <p>Geen schriftelijke verklaring meer nodig om het huis te verlaten. Verplaatsingen tot 100 KM toegestaan. Thuiswerken blijft waar mogelijk het uitgangspunt. Contactberoepen onder voorwaarden weer toegestaan.</p> <p>Progressief heropenen crèches en (basis)scholen, maar het is aan de individuele instelling of zij het kunnen organiseren met voldoende maatregelen. Tertiair onderwijs blijft voorlopig dicht.</p> <p>Horeca blijft dicht (wellicht in juni heropening in de 'groene' departementen). Festivals en grotere bijeenkomsten zijn tot september verboden.</p> <p>In het openbaar vervoer is het dragen van mondkapjes verplicht.</p>	<p>Het is nog te vroeg om een evt. invloed op besmettingen vast te stellen.</p>	<p>Drukte op openbare plekken zoals parken en rivieroeveren. FRA controleert streng en groepen worden ontbonden of beboet.</p>	<p>Hier is nog geen sprake van.</p>

Land	Afschalingen	Gevolgen	Knelpunten	Terugdraaiingen
Italië	<p>Het hard geraakte ITA komt uit een zeer strenge lockdown en er is nog vrij veel onduidelijkheid over de precieze afbouw.</p> <p>Per 04/05 begon de 2^e fase met een geleidelijke heropening van een aantal economische sectoren (bouw, verschillende industrieën), onder strikte voorwaarden.</p> <p>Op 18/05 heropenden ook winkels, musea en culturele activiteiten, alsmede ook horeca en contactberoepen. Op 25/05 volgden zwembaden en sportscholen. De scholen zullen pas weer in september opengaan.</p> <p>Reizen naar tweede huis en buiten de eigen regio is vanaf 3 juni weer toegestaan. Vanaf die datum zijn ook EU-burgers weer welkom zonder meldingsplicht bij lokale GGD/regio en verplichte 2 weken quarantaine.</p>	<p>Het is nog te vroeg om een evt. invloed op besmettingen vast te stellen.</p>	<p>Nog geen sprake van, dit kan veranderen als gevolg van de versoepelingen op 18/05.</p>	<p>Hier is nog geen sprake van.</p>
Luxemburg	<p>Luxemburg heeft ook een gefaseerde heropening, en last voor monitoring steeds 3 weken tussen verschillende versoepelingen in.</p> <p>De algemene veiligheidsregels blijven gelden. In de huidige derde fase is alles weer heropend (onder voorwaarden), m.u.v. sportscholen, fitness, casino en wellness.</p> <p>Per 31 juli: eerste evenementen</p> <p>LUX is op 25 mei gestart met breed testen, 20.000 tests per dag om half juli heel de bevolking getest te hebben.</p>	<p>Eerste ervaringen zijn heel goed: de bevolking houdt zich aan de voorschriften. Voldoende mondkapjes aanwezig. Alle inwoners krijgen 50 mondkapjes p.p. R-waarde staat op 0.78.</p>	<p>Geen grote operationele knelpunten.</p>	<p>Geen sprake van wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.</p>

Land	Afschalingen	Gevolgen	Knelpunten	Terugdraaiingen
Oostenrijk	<p>Oostenrijk was een van de eerste landen die weer 'van slot' ging. Per 1 mei zijn alle winkels, winkelcentra weer open en zijn contactberoepen weer gestart.</p> <p>Ook zijn bijeenkomsten tot 10 personen weer toegestaan, en max 30 bij begrafenissen.</p> <p>Waar afstand houden niet mogelijk is geldt een mondkapjesplicht (bijv. OV). In het Ov is de 1-meter regel opgeheven en passen scholen gespreide openingstijden toe.</p> <p>Scholen gaan ook weer gefaseerd open, zodanig dat leerlingen verspreid over twee weken een week onderwijs volgen.</p> <p>Op 15 mei heropende ook de horeca weer, waarmee het leven op straat weer 'normaler' begint aan te voelen.</p> <p>Per 18 mei volgden alle scholen, crèches en naschoolse opvang. Scholieren gaan in groepen afwisselend naar school, waardoor leerlingen verspreid over 2 weken in totaal 1 week onderwijs krijgen.</p> <p>Vanaf 29 mei gaan ook hotels, zwembaden, toeristische attracties en dierentuinen weer open.</p> <p>De grensovergang is sinds 15 mei versoepeld voor Zwitserland, Tsjechië en Duitsland. Vanaf 15 juni gaan mogelijk de grenzen vermoedelijk verder open voor andere landen.</p> <p>Vanaf 1 juli zijn evenementen tot 250 bezoekers toegestaan. Vanaf 1 augustus tot 1000 bezoekers.</p>	<p>Opvalt dat sinds 15 mei het gewone leven binnen de marges van het nieuwe normaal weer volledig op gang lijkt. De R-waarde fluctueert, maar staat momenteel op 0,86.</p>	<p>Geen grote operationele knelpunten.</p>	<p>Geen sprake van wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.</p>

Land	Afschalingen	Gevolgen	Knelpunten	Terugdraaiingen
Spanje	<p>SPA heeft een gefaseerde exitstrategie, die de 50 provincies in afzonderlijk tempo kunnen doorlopen, onder voorwaarde dat er minimaal 2 weken tussen elk van de 4 fasen zit. Zolang dit proces loopt mag men de eigen provincie niet verlaten.</p> <p>Inmiddels is iedere provincie minimaal in fase 1 (o.a. heropenen kleine winkels, sportcentra en culturele centra onder voorwaarden); meerderheid in fase 2 (o.a. heropenen bioscopen en theaters met beperkte capaciteit; enkele eilanden al in fase 3 (laatste fase voor het nieuwe normaal). Scholen en hoger onderwijs blijven tot in ieder geval september gesloten.</p> <p>Over de laatste fase, 'het nieuwe normaal' zijn nog weinig details bekend. Thuisquarantaine wordt per 1 juli opgeheven.</p>	<p>De eerste berichten zijn grotendeels positief: geen toename van aantal gemelde besmettingen, en het aantal nieuw overleden patiënten stond enige dagen op rij op 0.</p>	<p>Drukke vindt plaats tijdens tijdvak voor sportbeoefening, met name in grote steden. (hoofdwegen worden afgezet voor autoverkeer om ruimte te bieden aan grote hoeveelheden wandelaars, fietsers, hardlopers etc); daarnaast heerst onduidelijkheid over wat wel en niet is toegestaan en er is geen sprake van eenduidige handhaving.</p>	<p>Geen sprake van wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.</p>
Verenigd Koninkrijk	<p>Het hard getroffen VK kondigde op 10/05 een stappenplan aan voor afschalingen, waarbij elke volgende stap pas genomen als de voorgaande goed verloopt.</p> <p>Per 13/5 worden degenen die niet vanuit huis kunnen werken en met eigen vervoer naar het werk kunnen komen aangemoedigd dat te doen. Ook individueel buitensporten is weer toegestaan.</p> <p>Basisscholen per 01/06 geleidelijk weer open. Mogelijk winkels open per 01/06 en horeca per 01/07</p> <p>Vanaf 8 juni worden mensen die inreizen verplicht 14 dagen thuis quarantaine in acht te nemen.</p>	<p>Het is nog te vroeg om deze waar te nemen.</p>	<p>Geen grote operationele knelpunten. Media rapporteren toename van schendingen afstandsregels in het OV.</p>	<p>Geen sprake van wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.</p>

Land	Afschalingen	Gevolgen	Knelpunten	Terugdraaiingen
Zweden	<p>Zweden kent de facto geen lockdown, maar er zijn wel 'dwingende' adviezen en aanbevelingen. Nu andere landen heropenen, neemt de kritiek op de Zweedse aanpak toe. Lagere scholen, kinderopvang, contactberoepen en horeca bleven open en bijeenkomsten tot 50 personen bleven toegestaan. Wel raadt men aan dat mensen die 70+ zijn thuisblijven, en mogen verpleegtehuizen geen bezoek ontvangen. Ook zijn binnenlandse reizen van meer dan 1 -2 niet de bedoeling.</p> <p>Niet-essentiële reizen naar het buitenland zijn tot 15 juli afgeraden. Binnenlandse reizen maximaal 1- 2 uur. Begin juni zal duidelijkheid worden gegeven over vakantie in eigen land. Medische capaciteit in de regio's is beperkt.</p> <p>Alhoewel geen directe aanpassing van de maatregelen hebben Volvo en Scania rond 20 april hun productielijnen herstart.</p>	<p>Zweden kan de soepele maatregelen aan. Wel is de druk op de zorgcapaciteit en het aantal overleden patiënten vergeleken bij buurlanden groot. Deze druk gaat ten koste van overige medische zorg waaronder operaties.</p>	N.v.t.	N.v.t.

Land	Afschalingen	Gevolgen	Knelpunten	Terugdraaiingen
Zwitserland	<p>De Zwitserse regering heeft op 16 april een exitstrategie bekendgemaakt. Kern is: stapsgewijze versoepeling in 3 fasen.</p> <p>Eerste stap 27/4: hervatten reguliere zorg, contactberoepen herstart, tuincentra en bloemisten heropend, met inachtneming van maatregelen gericht op bescherming van de gezondheid.</p> <p>Tweede stap 11/5: opening van lagere scholen, winkels, horeca, musea, bibliotheken, sportgelegenheden, met inachtneming van de hygiëne- en afstandsmaatregelen; capaciteit openbaar vervoer uitgebreid. Vanaf 28 mei zijn geloofsbijeenkomsten en religieuze feesten weer toegestaan, mits afstands- en hygiëneconcepten worden toegepast.</p> <p>Derde stap 30/5: samenzijn tot 30 personen weer mogelijk (was 5), geldt ook voor sport. In restaurants mogen ook weer meer personen aan een tafel zitten (was 4), onder voorwaarde vooraf aan te melden.</p> <p>Vierde stap 06/06: opening middelbaar-en hoger onderwijs incl. hoorcolleges; opening theaters, bars, bioscopen, dierentuinen, campings, zwembaden, discotheken, toeristische attracties en bergbanen met inachtneming van de hygiëne- en afstandsmaatregelen. Ook evenementen tot 300 personen weer toegestaan.</p>	<p>Vooralsnog schetsen de autoriteiten een positief beeld van afnemende besmettingen.</p>	<p>Het is drukker op straat maar als het te druk wordt, grijpen de autoriteiten (politie) in d.m.v. sluiten van parken bijv. Binnen (in winkels en horeca) gaat alles goed. Veel jongeren verzamelen zich echter buiten, rondom horeca-gelegenheden, en ook dan grijpt de politie in.</p>	<p>Geen sprake van wijzigingen of terugdraaiingen van de afschalingsplannen.</p>